tekstiiltööstus), suudavad seetõttu võistelda välisturul palju edukamalt. Sest suurte kasude tõttu siseturul nad võivad leppida välisturul minimaalsegi kasuga või mõnel juhul müüa koguni alla omahinna.

4. Hindade kujunemine 1932.

a. Hindade kujunemine maailmaturul.

Majanduspolitilised määrused ja korraldused, rahakursid ja politilised momendid takistasid ka 1932. a. rahvusvahelist kaubandust. Eriti aasta lõpupoolel Ottawa konverentsi otsusel Inglismaal kehtima pandud tollid lõid uusi tõkkeid väliskaubanduse arengule. Siiski 1932./33. a. vahetusel on põhjust arvata, et 1929. a. sügisest peale maailmaturgu valdav suur hindade langus on oma kulminatsioonist üle jõudmas.

Maailmaturu hindade langemine oli 1932. a. üldiselt tunduvalt väiksem kui 1931. ja 1930. a. Hindade langus 25 % ja enama võrra, mis toimus 1931. a. kaupade enamiku juures, esines 1932. a. ainult üksikjuhtudel (või, rasv, vask, tina, siid, džuut). Nende kaupade arv, mille hinnad olid 1932. a. lõpul kõrgemad kui sama aasta algul, suurenes 1931. a-ga võrreldes (mais, kohv, peekon, petrooleum, tsink, inglistina, lina). Paljud kaubad, eeskätt puuvili, toorvill ja kangraud olid hinnalt 1932. a. lõpul peaaegu samal tasemel nagu 1931. a. vastaval ajal.

Kogu maailmamajandusliku hindadetaseme langus 1932. a. toimus aprilli keskpaigast juuni lõpuni. Aasta esimestel kuudel hinnatase püsis peaaegu muutumatuna. Suhkru, raua ja terase, metallide, kautšuki, nahkade ja karusnahkade hinna langusele kujunes vastandiks ning tasakaalustajaks teravilja, koloniaalkaupade, karjasaaduste ja tekstiilkaupade osalt hooajaliselt mõjustatud hindadetõus. Aasta teisel poolel tõusid algul peaaegu kõikide kaupade hinnad tunduvalt, aga langesid siis septembri keskpaigast alates uuesti. Detsembris maailmaturu hinnad saavutasid lähikaudu sama taseme kui oli olnud juunis. Teravilja hinnad langesid koguni allapoole juunikuu hinnataset.

1932. a. maailmaturu hindade kujunemisele avaldas otsustavat mõju tasakaalu saavutus kaupade pakkumise ja nõudmise vahel. Vaatamata turu mahu vähenemisele — osalt tarbijate ostuvõime vähenemise, osalt toomakitsenduste tõttu — tootjad suutsid siiski juba aasta algul tootmist niivõrt pidurdada ja piirata, et kaupade tagavarad üldiselt mitte enam ei kasvanud, vaid üksikute kaubaesemete juures koguni vähenesid. Seda tendentsi toetas omalt poolt krediidiolude lahenemine, ehk küll aasta algul kardeti, et krediidi puu-

Eesti kroonika 1932 , lk. 50